

2016. szeptember

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Mint minden nyáron, idén is összegyűlt az egész család az idős házaspárnál, hogy együtt ünnepeljenek. Az összes leszármazóval és házastársaikkal együtt voltak vagy félszázan. Beszélgetés közben az egyik, már igencsak ősz hajú fiú megszólalt: Csodálatos, hogy körülöttünk minden változik, csak ti ketten, drága szüleim, nem változtok. Mindig ilyenek voltatok, mint most: nyugodtak, derűsek, segítőkészek, minden iránt érdeklődők, sohasem idegesek. Mondjátok, hogy csináljátok ezt? Ti egy másik világban nőttetek fel és találtatok egymásra – vette át a szót egy másik gyerek –, a mai ember akármerre indulna, korlátokba ütközik, és nincs honnan segítséget kérnie, a mai ember kiszolgáltatott a politikának, a gazdaságnak, a betegségeknek, embertársai embertelenségének. Ezért a mai ember mindig ideges, nem lehet állandóan derűs, és jobb, ha óvatosan fogadja mások segítőkészségét is. Azért ami igaz, az igaz – szóló közbe az egyik unoka, aki orvos lett –, a világ az utóbbi száz évben hatalmasat fejlődött! Sok betegséget sikerült legyőznünk, néhány óra alatt átrepüljük az óceánt, de már át sem kell repülnünk ahhoz, hogy élőben kövessük a másik kontinensen zajló eseményeket. Otthonról intézzük pénzügyeinket anélkül, hogy akárcsak egy bankót is a kezünkbe kellene vennünk. Én nem sírom vissza az ökrös szekeret, meg a petróleumlámpát. Arról nem a modern világ tehet, hogy mindig vannak, akik elégedetlenek, akiknek mindig más tetszene jobban, mint amit már elértünk.

Ma a közvélekedés szerint a házasság intézménye válságban van. Valójában az ember van válságban, mert nem tud, és nem mer szabad lenni, képtelen elköteleződni. Hangulatok és ösztönök, a harsány média irányítják, fogyasztani és élvezkedni vágyik, ezért képtelen ajándékká válni. Egy férfi és egy nő elkötelezett, hűséges és kizárólagos házassági köteléke titok. Valódi misztérium, amit ketten élnek meg – hármásban. Én, te és a Szeretet. Én, te és Isten. (vö. Ef 5, 31-33)

Világunk sokféle, gyors és ellentmondásokkal terhes változásai közepette sokan elbizonytalanodnak. Vajon milyen útra lépjenek, hogyan alakítsák életüket, kapcsolataikat, merre irányítsák gyermekeiket? Ússzanak-e az árral, vagy merjenek bátran szembefordulni vele? Úgy látszik, hogy „sem az a társadalom, amelyben élünk, sem az, amely felé úton vagyunk, nem engedi meg a múlt modelljeinek és formáinak különbségtétel nélküli továbbélését. ... A társadalmi struktúrák manapság azonban az antropológiai-kulturális változások következtében az embereket érzelmi és családi életükben sokkal kevésbé támogatják, mint a múltban.” (AL 32)

Idézzetek fel olyan beszélgetéseket, amelyekben az elöttetek járó generációhoz tartozók, szüleitek, nagyszüleitek, saját életpéldájukra hivatkoztak, ti pedig úgy reagáltatok, hogy „akkor az lehetséges volt, ma nem!”

A 2014-es és 2015-ös püspöki szinódusokon alapos és színes kép rajzolódott ki az egész világ családjainak valóságáról. Az antropológiai-kulturális környezet változása hatással van az élet minden területére. Az egyre jobban elhatalmasodó individualizmus eltorzítja a családi kötelékeket, mert a családtagok saját vágyaikat abszolút értéknek tekintve csak saját magukkal törődnek. A birtoklás és az élvezet mérhetetlenül individualista kultúrája által keltett feszültségek türelmetlenséget és erőszakot szülnek a családokon belül. Ehhez járul hozzá a jelenlegi élet ritmusa, a stressz, a munka világa és a társadalom szerveződése. Ezek olyan kulturális tényezők, melyek veszélybe sodorják a tartós, hosszútávra szóló döntések lehetőségét. (vö. AL 32-33)

Korunkban kockázatosnak látszik az egész életre szóló elköteleződés, ezért a családot átmeneti szállásnak tekintik, ahová az ember akkor tér be, amikor jónak látja; jogait számon kéri, de kötelességeit vágyai és a körülmények változandósága szerint teljesíti. Összekeverik az igazi szabadságot azzal, hogy mindenki úgy ítélhet, ahogyan neki tetszik, mintha rajtunk, embereken túl nem léteznének igazságok, értékek, eligazító elvek, mintha minden egyenértékű volna és bármit meg kellene engedni. Ilyen körülmények között a házasság eszményét, amely magába foglalja a kizárólagosságot és a végleges elköteleződést, a körülményektől függő esetlegességek és a saját hajlamok szeszélyei végül lerombolják. A ma embere retteg a magánytól, az oltalom és hűség helyét keresi, ugyanakkor fél attól, hogy egy olyan kapcsolat fogságába essék, mely akadályozhatja a személyes törekvéseiben. (vö. AL 34)

Hogyan tudtok gyerekeiteknek abban segíteni, hogy álmaikból remények, reményeikből célok, a célokból nem a hangulatok és ösztönök által befolyásolt elhatározások szülessenek, hogy tudjanak a jó, a szép, az igaz és a szent mellett elköteleződni?

„A család Isten képmása, Ő legmélyebb misztériumában nem magányosság, hanem család, mivel magában hordozza az atyaságot, a fiúságot, és a család lényegét, vagyis a szeretetet. A házasság szentségében Krisztus, az Úr találkozik a házasulandó párral és velük marad. Krisztus ugyanis, amikor emberré vált magára vállalta az emberi szeretetet is, ezt megtisztítva és tökéletesítve Szentlelkével a házaspárnak ajándékozza, hogy egész életüket átjárhassa a hit, a remény és a szeretet. A házaspár így kapja meg a kegyelmet ahhoz, hogy Krisztus testét építse, azaz családgyházzá váljon.” (AL 67)

„A házasság szentsége nem társadalmi szokás, üres szertartás, vagy egy elköteleződés pusztán külső jele. A szentség ajándék a házastársak megszentelésére és üdvösségére, és mivel kölcsönösen egymáshoz tartoznak, a szentségi jel révén valóban megjelenítik Krisztus és az Egyház kapcsolatát. ... A házasság hivatás, válasz arra a különleges meghívásra, hogy úgy éljék meg a házastársi szeretetet, mint Krisztus és az Egyház közötti szeretet jelét.” (AL 72)

Idézzetek fel baráti, rokoni körből olyan házasságokat, amelyeket valóban átjár a hit, a remény és a szeretet! Mi a titkuk?

Az úgy kezdődött – válaszolt fia kérdésére az idős házaspár férfi tagja –, hogy amikor először találkoztunk, szimpatikusnak találtuk egymást. Most már biztos vagyok benne, hogy ez nem volt véletlen. Az sem volt véletlen, hogy egyre többet találkoztunk, sokat beszélgettünk és nagyon jól éreztük magunkat egymás társaságában. Ajándéknak éreztünk minden percet, amit együtt tölthettünk. Aztán lassan rájöttünk, hogy nem csak a perceket kaptuk ajándékba, hanem egymást is. Ilyen ajándékot csak egyszer kaphat az ember életében, ezért fel kell tennie rá az életét. Azaz mindent úgy kell tennünk, hogy a kapcsolatunk napról napra szorosabb legyen, hogy egyre inkább egyek lehessünk. Mindig tudtuk – vette át a szót a feleség –, hogy nem vagyunk egyedül. Aki ezeket a „véletleneket” megrendezte, velünk van, és szeret minket. A mi szeretetünknek is növekednie kell. Sok minden történt velünk életünkben, de mindig mindenben a jót kerestük, és akár hiszitek, akár nem, meg is találtuk. Elég csak itt körülnézni: micsoda boldogság ennyi gyerek, unoka, meny és vő között itt lenni, és tudni, hogy bármi történik, a ti szeretetekre mindig számíthatunk. Hát hogyne lennének derűsek, nyugodtak, másoknak segíteni akarók! A szívem tele van hálával, örömmel, de legfőképpen szeretettel.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke